

Luottamusmiesvaaliohje kristillisiin järjestöihin

Hyväksytty AKI-liittojen järjestöjen neuvottelukunnassa 31.8.2021

Kristillisten järjestöjen luottamusmies edustaa AKI-liittojen jäseniä kristillisissä järjestöissä työnantajan kanssa käytävissä neuvotteluissa. Henkilöstöä edustava luottamusmies on paitsi mahdollista myös suotavaa valita jokaiseen järjestöön.

Luottamusmiehet seuraavalle nelivuotiskaudelle valitaan luottamusmiesvaalilla, joka toimitetaan 30.11.2021 mennessä. Vaalitulokset ilmoitetaan AKIn toimistoon heti sen selvittyä. Luottamusmiesten toimikausi alkaa 1.1.2022 ja kestää 31.12.2025 saakka.

Luottamusmiehen tehtävät

Luottamusmiehen pääasiallisena tehtävänä on edustaa työpaikalla työskentelevien AKI-liittojen jäseniä kristillisiä järjestöjä koskevan työehtosopimuksen (KJTES) soveltamista koskevissa asioissa. Luottamusmiessopimuksen (KJTES liite) 5 §:n 1 mom. mukaan luottamusmies voi harkintansa mukaan edustaa myös muita kuin AKI-liittojen jäseniä työehtosopimuksen soveltamista koskevissa asioissa. Tämä edellyttää kuitenkin, että AKI-liitot on sopinut edustamisesta toisen järjestön kanssa. Tällä hetkellä AKI-liitoilla ei ole voimassa olevia edustamissopimuksia.

Lisäksi luottamusmies toimii kaikkien hänen valintaansa oikeutettujen työntekijöiden edustajana työ-lainsäädännön soveltamista koskevissa asioissa ja yleensä työnantajan ja työntekijän välisiin suhteisiin ja yhteisön kehittymiseen liittyvissä kysymyksissä. Luottamusmiehen tehtävänä on myös osaltaan toimia yhteisön ja henkilöstön välisen neuvottelu- ja yhteistoiminnan ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Paikallisissa työehtosopimusneuvotteluissa ja yhteistoimintaneuvotteluissa luottamusmies edustaa siis koko hänen valitsijajoukkoaan.

Milloin luottamusmies valitaan?

Luottamusmiesvaali kaudelle 2022–2025 toimitetaan järjestöissä 1.9.–30.11.2021 välisenä aikana. Vaikka nykyinen luottamusmies jatkaisi, tulee asiasta päättää uudelleen ja valinnasta ilmoittaa AKI-liittojen toimistoon.

Jos työpaikalla ei ole luottamusmiestä, vaali voidaan toimittaa milloin vain. Jos luottamusmies vaihtaa työpaikkaa tai joutuu muusta syystä luopumaan tehtävänsä hoidosta kesken toimikautensa, toimitetaan täydennysvaali kesken luottamusmieskauden.

Montako luottamusmiestä valitaan?

Luottamusmiehiä valitaan lähtökohtaisesti yksi, mutta myös useamman valinta on mahdollista, jos työnantajan kanssa on niin sovittu. Luottamusmiesten lukumäärästä tulee siksi sopia työnantajan edustajien kanssa ennen luottamusmiesvaalia. Esimerkiksi suureen tai alueellisesti hajautettuun yhteisöön voidaan valita useampia luottamusmiehiä itsenäisiin alueellisiin tai toiminnallisiin yksiköihin. Jos työpaikalle on valittu useampi kuin yksi AKI-liittojen luottamusmies, yksi luottamusmiehistä toimii pääluottamusmiehenä.

Luottamusmiehelle valitaan myös varaluottamusmies, joka hoitaa luottamusmiehen tehtäviä, jos luottamusmies ei syystä tai toisesta voi toimia asiassa. Varaluottamusmiestä tarvitaan esimerkiksi, jos luottamusmies eroaa tehtävästään, on käsiteltävässä asiassa esteellinen tai muusta syystä estynyt.

Kuka voidaan valita luottamusmieheksi?

Luottamusmies valitaan järjestöön työsuhteessa olevien joukosta. Luottamusmiehen on myös oltava AKI-liittojen (Suomen Kanttori-urkuriliitto, Suomen kirkon pappisliitto tai Suomen teologiliitto) jäsen. Työnantajan edustajana neuvotteluissa toimivaa (esim. toiminnanjohtaja, henkilöstöjohtaja) ei voida

valita luottamusmieheksi. AKI-liittojen jäsenistä on saatavissa luettelo AKI-liittojen toimistosta (toimisto@akiliitot.fi).

Ensisijainen vaihtoehto on valita AKI-liittojen oma luottamusmies. Joskus työpaikka on kuitenkin niin pieni tai AKI-liittojen jäseniä niin vähän, että on mielekästä valita sopijajärjestöjen (AKI-liitot ja Kirkon alat) yhteinen luottamusmies. Yhteinen luottamusmies voi olla joko AKI-liittojen tai Kirkon alojen jäsen. Suositeltavaa on, että varsinainen luottamusmies on yhdestä liitosta ja varaluottamusmies toisesta. Ennen yhteisen luottamusmiehen valintaa on oltava yhteydessä AKI-liittojen toimistoon (edunvalvontaa@akiliitot.fi). AKI-liitot neuvottelee Kirkon alat ry:n kanssa yhteisen luottamusmiehen valinnasta ennen vaalin toimittamista.

Ketkä valitsevat luottamusmiehen?

Äänioikeutettuja luottamusmiesvaalissa ovat työnantajan palveluksessa olevat työehtosopimuksen piiriin kuuluvat työntekijät. AKI-liittojen luottamusmiesvaaliin saavat osallistua AKI-liittojen (Suomen Kanttori-urkuriiliitot, Suomen kirkon pappisliitto sekä Suomen teologiliitto) jäsenet. Lisäksi äänioikeus on sekä kaikkien Akavan jäsenliittojen jäsenillä että liittoihin kuulumattomilla ylemmissä toimihenkilötehtävissä (esim. asiantuntija, päällikkö, johtaja) työskentelevillä henkilöillä. Myös työnantajaa edustavalla työntekijällä (esim. toiminnanjohtaja, henkilöstöjohtaja) on äänioikeus luottamusmiesvaalissa.

Jokainen työntekijä on äänioikeutettu joko AKI-liittojen tai Kirkon alojen luottamusmiehen vaalissa. Jos syntyy erimielisyyttä siitä, kumpaan luottamusmiesvaaliin työntekijällä on oikeus osallistua, asia ratkaistaan AKI-liittojen ja Kirkon alojen välisessä neuvottelussa.

Äänioikeuteen riittää, että palvelussuhde kristilliseen järjestöön on voimassa vaaliajankohtana. Tästä syystä vaalista on tiedotettava myös esimerkiksi perhevapailla tai lomautettuina oleville työntekijöille.

Miten valinta tapahtuu?

Luottamusmiesvaali voidaan järjestää työpaikalla ja kaikille äänioikeutetuille työntekijöille on varattava mahdollisuus osallistua vaaliin. Vaalin toimittamisen muoto voi olla joko vaalikokous tai sähköpostivaali. Vaalikokous voidaan järjestää myös sähköisesti (esim. Teams). Vaalissa on mahdollista käyttää myös sähköistä äänestysohjelmaa (esim. Google Forms tai vastaava), jolla vaalisalaisuus säilyy paremmin.

Työpaikalla järjestettävän vaalin vaaliajoista- ja paikoista on sovittava työnantajan kanssa viimeistään 14 vuorokautta ennen vaalin toimittamista. Vaalin toimittaminen ei saa häiritä työntekoa.

Kaikille äänioikeutetuille on varattava tilaisuus osallistua vaaliin. Esimerkki kokouskutsusta ja vaaliin osallistumisesta on tämän ohjeen liitteenä (liite 1).

Äänioikeuteen, ehdokasasetteluun ja vaalin toimittamiseen liittyvät käytännön asiat tulee antaa tiedoksi jäsenille 14 päivää ennen vaalia. Tiedottamisen ja vaalikokouksen koolle kutsumisen tavaksi voidaan valita työpaikan oloihin nähden tarkoituksenmukaisin, esimerkiksi ilmoitustaulu tai sähköposti. Ehdokkaat tulee nimetä viimeistään 7 päivää ennen vaalia. Jos ehdokkaita on vain yksi, voidaan työpaikalla järjestää kokous tai sähköpostikokous sopuvaalin toteuttamiseksi.

Vaalin toimittamisesta huolehtii luottamusmies tai hänen estyneenä ollessaan mahdollinen varaluottamusmies. Jos järjestöön valitaan luottamusmiestä ensimmäisen kerran, voi kuka tahansa äänioikeutettu olla aktiivinen vaalien järjestämiseksi. Luottamusmiesvaalista on laadittava pöytäkirja (liite 2), jonka kopia on toimitettava AKI-liittojen toimistoon.

Kun vaalin toimittaa luottamusmies, vaali luetaan luottamusmiestehtäviin käytettyyn aikaan. Muut työntekijät osallistuvat vaaliin työajan ulkopuolella (KJTES 30 §).

Valinnasta ilmoittaminen

Valinnasta ilmoitetaan AKI-liittojen toimistoon lähettämällä vaalikokouksen pöytäkirja AKIn toimistolle (toimisto@akiliitot.fi). AKI-liittojen toimisto vahvistaa työnantajalle luottamusmiehen asettamisen.

Tämän jälkeen valinnasta ilmoitetaan luottamusmiehen edustamille työntekijöille esimerkiksi laittamalla luottamusmiehen nimi ja yhteystiedot pysyvästi työpaikan ilmoitustaululle tai kotisivuille (liite 3).

Yhteystiedot

AKI-liitot ry
Rautatieläisenkatu 6
00520 HELSINKI
toimisto@akiliitot.fi (luottamusmiesrekisteri)
edunvalvontaa@akiliitot.fi (luottamusmiesneuvonta)

Vastuuhenkilöt:

Maarit Engström (toimivapaalla 2.3.2022 saakka)
Jouni Heino (sijainen 2.3.2022 saakka)
p. 09 4270 1502
maarit.engstrom@akiliitot.fi / jouni.heino@akiliitot.fi

Liite 1: Kutsu luottamusmiesvaaliin

Malli kutsuksi luottamusmiesvaaliin:

Kutsu AKI-liittojen luottamusmiesvaaliin

AKI-liittojen luottamusmiesvaali työpaikalla X toimitetaan xx.xx.xxxx paikassa x. Vaalissa valitaan luottamusmies ja varaluottamusmies vuosiksi 2022–2025.

Ehdokkaaksi voi asettua kuka tahansa järjestö X:n palveluksessa oleva työntekijä, joka on AKI-liittojen (Suomen Kanttori-urkuriliitto, Suomen kirkon pappisliitto ja Suomen teologiliitto) jäsen. Ilmoittautumiset ehdokkaaksi on tehtävä viimeistään xx.xx.xxxx mennessä osoitteeseen etunimi.sukunimi@järjestö.fi).

Vaalissa ovat äänioikeutettuja AKI-liittojen (Suomen Kanttori-urkuriliitto, Suomen kirkon pappisliitto ja Suomen teologiliitto) jäsenet ja henkilöt, jotka viimeistään vaalitulaisuudessa liittyvät jäseniksi mainittuihin liittoihin. Äänioikeutettuja ovat myös muiden akavalaisten liittojen jäsenet sekä muissa ylemmissä toimihenkilötehtävissä toimivat, liittoihin kuulumattomat työntekijät.

Vaalissa voi äänestää seuraavilla tavoilla:

1. Saapumalla vaalitulaisuuteen ja jättämällä vaalilippu siinä.
2. Toimittamalla vaalilippu suljetussa kirjekuoressa, jonka päällä lukee, kenen lippu kuoressa on.
3. Lähettämällä viesti sähköpostilla osoitteeseen etunimi.sukunimi@järjestö.fi äänestyspäivään mennessä (viestin muoto: Järjestö X:n luottamusmiesvaalissa äänestän: xx)

Liite 2: Luottamusmiesvaalin pöytäkirja

Malli luottamusmiesvaalin pöytäkirjaksi:

Pöytäkirja AKI-liittojen luottamusmiehen vaalista

Paikka X

Aika xx.xx.xxx klo xx.xx–xx.xx

Läsnäolijat

1. Kokouksen avaus (koollekutsuja)
2. Puheenjohtajan, sihteerin, pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta
3. Ehdokkaiden toteaminen
4. Äänestäminen
5. Vaalin tuloksen toteaminen
6. Kokouksen päätös

Allekirjoitukset

Liite 3: Ilmoitus vaalin tuloksesta

Luottamusmiesvaalin jälkeen vaalin toimittaja ilmoittaa valinnasta (lähettää kopion pöytäkirjasta) AKI-liittojen toimistoon (toimisto@akiliitot.fi). AKI-liittojen toimisto toimittaa työnantajalle vahvistuksen luottamusmiehen asettamisesta.

Vaalin toimittaja ilmoittaa luottamusmiehen valinnasta työnantajalle ja työyhteisön jäsenille seuraavanlaisella viestillä:

--

AKI-liittojen luottamusmies kaudella 2022–2025

Päivämäärällä xx.xx.xxxx toimitetussa luottamusmiesvaalissa on AKI-liittojen luottamusmieheksi vuosi 2022–2025 valittu **NN** (puhelin, sähköposti). Varaluottamusmiehenä varsinaisen luottamusmiehen estyessä toimii **NN** (puhelin, sähköposti).

Luottamusmiehen pääasiallisena tehtävänä on edustaa työpaikalla työskentelevien AKI-liittojen jäseniä kristillisiä järjestöjä koskevan työehtosopimuksen (KJTES) soveltamista koskevissa asioissa. Lisäksi AKI-liittojen luottamusmies toimii kaikkien Akavan jäsenliittojen jäsenten sekä ylemmissä toimihenkilötehtävissä työskentelevien työntekijöiden edustajana työlainsäädännön soveltamista koskevissa asioissa ja yleensä työnantajan ja työntekijän välisiin suhteisiin ja yhteisön kehittymiseen liittyvissä kysymyksissä.

--

Viesti lähetetään aina myös uusille edustettaville. Sen on myös syytä olla esillä työpaikan ilmoitustaululla sekä intranetissä.